

19 oktober 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

de klager,

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **de aangeklaagde,**

overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Benedictijnen (O.S.B.).

1. De procedure

Het klaagschrift, met bijlagen, is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 februari 2012. Op 13 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam] (o.s.b.).

Op 4 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Tevens was aanwezig [plaats], als toehoorder, met instemming van de aanwezigen.

Klager is verschenen met zijn partner mevrouw [plaats]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht.

Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Viellevoeye-Geers.

Namens de Congregatie is verschenen [naam].

2. De klacht

2.1. Klager stelt dat hij in zijn vroege jeugd gedurende een aantal maanden seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Klager woonde in zijn jeugd met zijn acht broers en zussen in een huurwoning op het voorplein van Kasteel [naam]. Dit kasteel en de bijgebouwen werden door de [naam] monniken op hun beurt gehuurd van de Staat. Vader was in de abdij werkzaam als timmerman. Genoemde woning was een dienstwoning. Aangeklaagde kwam veel bij het gezin over de vloer. Aangeklaagde deed regelmatig boodschappen voor het gezin, een taak die hij ook binnen de orde had, en hij deed de financiën voor het gezin. Zeker nadat de vader van klager ziek thuis lag, werd het gezin steeds meer afhankelijk van aangeklaagde. Toen klager twee of drie jaar oud was, is hij door aangeklaagde misbruikt. Aangeklaagde betastte de penis en de omgeving van de anus van klager en masturbeerde, terwijl klager bij

hem op schoot zat. Klager weet zich nog te herinneren dat aangeklaagde eenmaal erg schrok toen de moeder van klager binnenkwam, waarvan klager op zijn beurt weer erg schrok. Ter zitting heeft klager nader verklaard dat het niet zo zal zijn, zoals in het klaagschrift gesteld, dat de moeder van klager aangeklaagde tijdens zijn handelingen betraapt heeft, omdat de moeder dan zeker maatregelen zou hebben genomen.

2.2 Hoewel het seksueel misbruik in de vroege jeugd van klager heeft plaatsgevonden, weet klager toch zeker dat het gebeurd is. Klager is niet de enige uit het gezin die is misbruikt. Zus [naam] is eveneens slachtoffer geworden van aangeklaagde en heeft ook een klachtenprocedure gestart, bekend onder nummer 2011 T619.

Ook zus [naam], inmiddels overleden, en zussen [naam] en [naam] zijn door aangeklaagde misbruikt. [Naam zus] heeft in haar verklaring dd. 20 januari 2012 gesteld dat zij wekelijks, van haar zesde tot haar achtste, bij aangeklaagde een werkbriefje moest brengen in zijn spreekkamer. [Naam zus] werd dan betast, bevoeld en aangerand. [Naam zus] heeft medegedeeld dat zij zelf geen klacht tegen aangeklaagde wil indienen en het verleden wil laten rusten. Zij is wel eind jaren 90 door klager op de hoogte is gesteld van het seksueel misbruik jegens klager.

Voorts wil klager het advies in de zaak [naam]/ [naam] van [datum], nr. 98.004 laten dienen als steunbewijs in de onderhavige zaak. De Toetsings –en Adviescommissie (hierna T.A.C.) heeft hierin geoordeeld dat [naam] door dezelfde aangeklaagde langdurig seksueel is misbruikt, te weten van haar vierde tot haar achtste levensjaar.

Ten slotte heeft klager een brief van de psychiater aan de huisarts bijgevoegd, van 26 januari 2000, waarin de psychiater aangeeft dat klager stelt dat hij in zijn vroege jeugd seksueel is misbruikt door een pater.

2.3 Ter zitting heeft de juridisch adviseur van klager nog een verklaring overgelegd van [naam] van 26 juni 2012, waarin deze verklaart dat hij ervan op de hoogte is van wat klager in zijn vroege jeugd heeft meegemaakt. Ook de verklaring van zus [naam] van 20 juli 2012 wordt ter zitting overgelegd. Zij stelt dat zij zelf vroeger niets in de gaten heeft gehad, maar dat zij in 1996 van klager heeft gehoord wat hem is overkomen en dat het haar daarna, rond 1999, ook duidelijk werd dat aangeklaagde meerdere slachtoffers in [plaats] had gemaakt.

2.4 De invloed van de gebeurtenissen op klagers leven zijn fors. Klager heeft zijn hele leven last gehad van erectiestoornissen. Vanaf zijn tienertijd zocht klager een excuus in de alcohol. Klager is definitief gestopt met alcohol in 1989. Zaken uit het verleden, die altijd waren weggestopt, kwamen toen boven. Als kind durfde klager nooit bij ooms of tantes op schoot te zitten. In zijn relaties heeft klager altijd seksuele problemen ondervonden.

2.5 Klager voert de procedure om erkenning en excuses te krijgen voor het leed dat hem door aangeklaagde is aangedaan. Klager verzoekt de Klachtencommissie dan ook te adviseren de klacht gegrond te verklaren. Klager zal voorts de Compensatiecommissie om een geldelijke tegemoetkoming vragen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. De Overste heeft gesprekken gevoerd met twee monniken die aangeklaagde lange tijd in de abdij hebben meegemaakt. Aangeklaagde wordt door hen omschreven als een man die niet erg mededeelzaam was, stug en gesloten, en die min of meer een eigen leven leidde, dat zich

gaandeweg steeds meer buiten de abdij afspeelde. De Overste stelt dat het zoeken naar informatie over de contacten van aangeklaagde met de familie [familienaam klager] alleen in het algemeen iets opgeleverd hebben, maar eigenlijk niets wat direct te maken heeft met het door klager gestelde seksueel misbruik. De Overste merkt daarbij op dat hij pas sinds eind 1998 als abt werkzaam is en dat de vorige abt na zijn aftreden alle papieren had vernietigd. Zo ook het dossier van Hulp en Recht betreffende de klacht van [naam]. De Overste acht het zeer wel mogelijk dat aangeklaagde zeer vaak bij het gezin [familienaam klager] thuis kwam, maar hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De Overste laat het oordeel of de gestelde feiten zich hebben voorgedaan over aan het oordeel van de Klachtencommissie; hij zegt op voorhand toe zich te zullen refereren aan dit oordeel.

4. De beoordeling

4.1 Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Klager heeft gesteld dat hij als jongetje van twee à drie jaar door aangeklaagde is misbruikt op de onder 1.2 omschreven wijze. Aan deze verklaring van klager zelf echter kan de Klachtencommissie niet voldoende waarde hechten. De Klachtencommissie is van oordeel dat het een feit van algemene bekendheid is dat de inprenting bij kinderen van twee à drie jaar niet voldoende toereikend is om zich gebeurtenissen, die op zeer jonge leeftijd zouden hebben plaatsgevonden, in concreto te herinneren.

4.4 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Klager heeft meerdere schriftelijke verklaringen overgelegd. Uit deze verklaringen heeft de Klachtencommissie opgemaakt dat ofwel andere klagers hebben gesteld dat zij zelf door aangeklaagde zijn misbruikt, dan wel dat klager zelf aan anderen zijn verhaal heeft verteld, waarvan die anderen op hun beurt weer getuigen.

Het is de Klachtencommissie bekend dat in 1998 door de T.A.C. is geoordeeld dat aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik van een klaagster die ten tijde van het misbruik tussen de vier en acht jaar oud was, te weten voornoemde [naam]. De Klachtencommissie acht dit T.A.C.-oordeel echter in deze specifieke zaak tussen klager [naam klager] en aangeklaagde ongeschikt om bij te dragen aan het bewijs dat de handelingen zoals door klager omschreven ook daadwerkelijk gebeurd zijn, nu misbruik van een jongetje van twee à drie jaar niet kan worden gelijkgeschakeld met misbruik van een meisje van vier à acht jaar. Bestudering van het aanvullend steunbewijs, zoals dat ter zitting is overgelegd, heeft

evenmin geleid tot de conclusie dat genoemde feiten door de Klachtencommissie aannemelijk kunnen worden geacht.

4.5 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

4.6 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat het niet aannemelijk is geworden dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Benedictijnen de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 19 oktober 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en mevrouw W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie der Benedictijnen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.